

„ZATWIERDZAM”

KOMENDANT
Śląskiego Oddziału Straży Granicznej
im. nadkom. Józefa Bocheńskiego
z siedzibą w Raciborzu

2024 -12- 2 0

**PLAN DZIAŁANIA ŚLĄSKIEGO ODDZIAŁU STRAŻY GRANICZNEJ
NA RZECZ POPRAWY ZAPEWNIENIA DOSTĘPNOŚCI
OSOBOM ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI
NA LATA 2025 – 2028**

Racibórz, 20. grudnia 2024 r.

Spis treści

1. Wstęp.	2
2. Podstawa prawna.	2
3. Definicja osób ze szczególnymi potrzebami.	3
4. Dotychczasowe działania na rzecz poprawy zapewnienia dostępności w Śląskim Oddziale Straży Granicznej.	3
5. Planowane działania.	5
6. Monitoring i koordynacja.	7

1. Wstęp.

Niniejszy plan stanowi kontynuację „Planu działania na rzecz poprawy zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w Śląskim Oddziale Straży Granicznej na lata 2021 – 2024”.

Wychodząc naprzeciw potrzebom i oczekiwaniom osób ze szczególnymi potrzebami, Śląski Oddział SG cyklicznie zmierza do poprawy dostępności swoich obiektów pod względem architektonicznym, wykorzystywanych stron internetowych pod względem dostępności cyfrowej oraz dostępności informacyjno – komunikacyjnej.

Sporządzony plan działania na lata 2025 – 2028 zawiera nowe kierunki działań i inwestycji, które pomogą w większym stopniu wypełniać zapisy obowiązującego prawa w zakresie dostępności.

Z uwagi na długi okres planowanych działań, Śląski Oddział SG zastrzega możliwość do wcześniejszych aktualizacji niniejszego planu, aby przedstawione w nim działania były odwzorowaniem rzeczywistych prac i realizowanych przez Oddział przedsięwzięć.

2. Podstawa prawna.

Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U. 2024 r. poz.1411) ma na celu stworzyć osobom ze szczególnymi potrzebami, czyli osobom z niepełnosprawnościami oraz seniorom, warunki do bardziej samodzielnego oraz komfortowego korzystania z budynków, a także usług administracji publicznej i innych podmiotów publicznych.

Ustawa zobowiązuje m.in. jednostki sektora finansów publicznych do zapewnienia co najmniej minimalnych warunków gwarantujących dostępność podmiotu publicznego. Minimalne wymagania obejmują zapewnienie, na określonych w ustawie warunkach, dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej.

Ustawa z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz.U. 2023 r. poz. 1440 t.j.) w sposób kompleksowy reguluje temat związany z dostępnością cyfrową. Dostępność cyfrowa ma zapewnić tworzenie stron internetowych osiągalnych i przystępnych w odbiorze dla maksymalnej liczby odbiorców.

3. Definicja osób ze szczególnymi potrzebami.

Osoba ze szczególnymi potrzebami – to zgodnie z ustawą o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami – osoba, która ze względu na swoje cechy zewnętrzne lub wewnętrzne, albo ze względu na okoliczności, w których się znajduje, musi podjąć dodatkowe działania lub zastosować dodatkowe środki w celu przezwyciężenia bariery, aby uczestniczyć w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami.

Do kategorii osób ze szczególnymi potrzebami możemy więc zaliczyć zarówno osoby poruszające się na wózku lub o kulach, osoby niewidome i słabowidzące, jak również osoby z zaburzeniami psychicznymi, kobiety w ciąży, osoby starsze i z niepełnosprawnością czasową – np. ze złamaną ręką.

Osoby o szczególnych potrzebach to więc nie tylko osoby z niepełnosprawnościami.

4. Dotychczasowe działania na rzecz poprawy zapewnienia dostępności w Śląskim Oddziale Straży Granicznej.

Plan działania na rzecz poprawy zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w Śląskim Oddziale Straży Granicznej na lata 2021 – 2024 został zatwierdzony dnia 26 marca 2021 r.

W ramach planu przewidziano aktualizację deklaracji dostępności oraz analizy stanu zapewnienia dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno – komunikacyjnej w Oddziale.

Przedstawione zadania zostały wykonane zgodnie z terminem przewidzianym w planie.

W ramach dostępności cyfrowej, redaktorzy strony internetowej oraz strony BIP Oddziału odbyli szkolenia w ramach dostępności cyfrowej, dzięki czemu nabyli wiedzę o tworzeniu dostępnych cyfrowo treści, którą planuje się cyklicznie aktualizować.

Strona internetowa Śląskiego Oddziału SG jest zgodna z wytycznymi dla dostępności treści internetowych 2.1 (WCAG 2.1.). Dostępność jest przy tym realizowana za pomocą różnych narzędzi: opisy alternatywne do zdjęć i grafik, możliwość powiększenia rozmiaru czcionki, zwiększenia kontrastu, uwzględnianie napisów oraz audiodeskrypcji do filmów znajdujących się na stronie.

W ramach dostępności architektonicznej, w 2023 r. zakończono realizację robót budowlanych w ramach zadania inwestycyjnego pn. „Budowa obiektów i przebudowa budynku na potrzeby PSG w m. Częstochowa”. W ramach inwestycji utworzono miejsce parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami, wejście główne do budynku zostało wyposażone w podnośnik zewnętrzny ze względu na różnicę poziomów (wysoki parter), a przy drugim wejściu utworzono podjazd dla osób ze szczególnymi potrzebami. Na parterze budynku znajduje się odpowiednio dostosowana toaleta, a winda wewnętrzna pozwala na dostęp do wszystkich kondygnacji budynku. W ramach wsparcia osób

niewidomych lub słabowidzących, na poręczach każdego biegu schodów oznaczono numer piętra alfabetem Braille'a, w tym również numery lub nazwy wejść do poszczególnych pomieszczeń. Dodatkowo, placówka została wyposażona w przenośną pętlę indukcyjną, aby pomóc w komunikacji osobom z aparatami słuchowymi.

W bieżącym roku wyznaczono również miejsce parkingowe dla osób niepełnosprawnych na terenie Komendy Oddziału w Raciborzu oraz dwa miejsca parkingowe dla osób niepełnosprawnych na terenie Placówki SG w Bielsku -Białej.

W ramach dostępności informacyjno – komunikacyjnej, Śląski Oddział Straży Granicznej od lat współpracuje ze Specjalnym Ośrodkiem Szkolno – Wychowawczym dla Nieśłyszących i Słabosłyszących w Raciborzu. Efektem współpracy jest nagranie treści w polskim języku migowym o zakresie działalności Oddziału na stronie internetowej Oddziału. Również na stronie internetowej zamieszczono informację w tekście łatwym do czytania oraz plik zawierający tekst odczytywany maszynowo na temat zakresu działalności urzędu. Na stronie BIP urzędu dostępny jest również wniosek dla osoby ze szczególnymi potrzebami w celu wskazania preferowanej formy komunikacji z urzędem.

W celu usprawnienia działań z zakresu dostępności w urzędzie, w roku 2023 Komendant Śląskiego Oddziału Straży Granicznej zmienił decyzję dotyczącą powołania koordynatora do spraw zapewnienia dostępności w Śląskim Oddziale Straży Granicznej. Od tej pory, w miejsce jednej osoby powołano zespół liczący 5 osób, specjalizujących się w różnych dziedzinach, począwszy od budownictwa do cyfryzacji i komunikacji. Powyższe działanie pozwala szerzej i wnikliwiej prowadzić sprawy związane z zapewnieniem dostępności w różnych dziedzinach.

Zespół koordynatorów do spraw zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w Śląskim Oddziale Straży Granicznej z siedzibą w Raciborzu bieżąco monitoruje oraz współpracuje z komórkami organizacyjnymi Oddziału w celu poprawy zapewnienia dostępności.

Zapewnienie pełnej dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami wymaga jeszcze dalszego działania i rozwijania inicjatyw zarówno w kontekście dostępności architektonicznej, cyfrowej, jak i informacyjno – komunikacyjnej. Urząd będzie dążył do poprawy warunków dostępności, a kierunki działań i sposób realizacji zadań na lata 2025 – 2028 zostały zawarte w niniejszym planie.

5. Planowane działania.

Lp.	Zakres działalności	Sposób realizacji	Realizujący zadania	Termin
1.	Aktualizacja deklaracji dostępności podanej do publicznej wiadomości w BIP.	Dokonanie analizy stanu obiektów ŚIOSG pod względem dostosowania do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami oraz analiza deklaracji dostępności cyfrowej stron internetowych ŚIOSG.	Włil, WTIZ, zespół koordynatorów ds. dostępności	do dnia 31 marca każdego roku oraz niezwłocznie w każdym przypadku, gdy strona internetowa lub aplikacja mobilna podlega zmianom mogącym mieć wpływ na jej dostępność cyfrową
2.	Wsparcie komunikacji dla osób z aparatami słuchowymi.	Wydanie zakupionych 6 kompletów przenośnych pętli indukcyjnych przeznaczonych do wykorzystania na placówce SG w Opolu, Bielsku – Białej, Rudzie Śląskiej, Katowicach – Pyrzowicach i Sosnowcu oraz w Komendzie Oddziału oraz umieszczenie odpowiednich piktogramów w tym zakresie.	Służba Zdrowia, WTIZ	do 28 lutego 2025 r.
3.	Zwiększenie dostępności informacyjno – komunikacyjnej strony internetowej ŚIOSG dla osób ze szczególnymi potrzebami.	Aktualizacja dostępnej na stronie internetowej ŚIOSG informacji o zakresie działalności ŚIOSG- w postaci elektronicznego pliku zawierającego tekst odczytywalny maszynowo, nagrania treści w polskim języku migowym oraz informacji w tekście łatwym do czytania.	zespół koordynatorów ds. dostępności, WOiP	do 31 marca 2025 r.
4.	Zwiększenie bezpieczeństwa osobom ze szczególnymi potrzebami w poruszaniu się po budynkach placówek ŚIOSG.	Kontrastowe oznaczenie przeszklonych drzwi występujących na placówkach SG w Opolu, Bielsku – Białej, Rudzie Śląskiej i Częstochowie.	WTIZ	do 30 czerwca 2025 r.
5.	Oznakowanie schodów w budynkach Komendy Oddziału oraz placówkach ŚIOSG w Opolu, Bielsku – Białej, Rudzie Śląskiej i Częstochowie.	Wykonanie kontrastowych oznakowań schodów (min. pierwszego i ostatniego stopnia każdego biegu schodów) wewnątrz i na zewnątrz budynków Komendy Oddziału i placówek SG w Opolu, Bielsku – Białej, Rudzie Śląskiej i Częstochowie.	WTIZ	do 30 czerwca 2025 r.
6.	Uwzględnienie potrzeb osób z niepełnosprawnościami w ramach dojazdu do pracy.	Oznaczenie miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych na terenach placówek SG w Opolu i Rudzie Śląskiej.	WTIZ	do 30 czerwca 2025 r.

7.	Podnoszenie kompetencji pracowników w zakresie zapewnienia dostępności przygotowywanych i udostępnianych dokumentów urzędowych, treści zamieszczanych na stronach internetowych oraz innych materiałów/publikacja urzędowych.	Propagowanie i zobowiązanie osób pracujących w ŚIOŚG – głównie redaktorów treści na stronie BIP ŚIOŚG oraz stronie internetowej ŚIOŚG do udziału w szkoleniach z zakresu dostępności cyfrowej.	zespół koordynatorów ds. dostępności	Wg planu szkoleń lub w innym wyznaczonym terminie. Szkolenie dla obecnych redaktorów i każdorazowo po objęciu funkcji przez nowego redaktora.
8.	Monitorowanie działalności w zakresie zapewnienia dostępności.	Współpraca z komórkami organizacyjnymi ŚIOŚG w zakresie związanym z potrzebami osób, o których mowa w ww. ustawie.	zespół koordynatorów ds. dostępności	Na bieżąco
9.	Prace nad dostosowaniem strony internetowej oraz BIP do wymogów ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz.U. 2019 r. poz. 848).	Zgłaszanie ewentualnych uwag i propozycji w zakresie dostępności cyfrowej stron internetowych ŚIOŚG do Biura Łączności i Informatyki KGSG oraz wprowadzanie niezbędnych zmian przez Włil w możliwym zakresie działalności.	Włil	Na bieżąco.
10.	Realizacja robót budowlanych w ramach zadania inwestycyjnego pn.: "Budowa budynku Placówki SG w m. Sosnowiec".	W ramach przedmiotowego zadania, w celu zapewnienia dostępności architektonicznej osobom ze szczególnymi potrzebami planuje się wykonać m.in.: <ul style="list-style-type: none"> • miejsce parkingowe dla osoby niepełnosprawnej, • wejście do budynku dostępne dla osób ze szczególnymi potrzebami; • pomieszczenia WC dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych na każdej kondygnacji budynku, • ogólnodostępną windę wewnętrzną obsługującą wszystkie kondygnacje budynku. Realizacja inwestycji zgodnie z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U.2024.1411 j.t.).	WTiZ	Do 31 grudnia 2027 r.
11.	Przygotowanie kolejnego planu działania na rzecz poprawy zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w Śląskim Oddziale Straży Granicznej.	Opracowanie planu, o którym mowa w art. 14 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U.2024.1411 j.t.).	zespół koordynatorów ds. dostępności	Do 31 grudnia 2028 r.

6. Monitoring i koordynacja.

Odpowiedzialność za realizację poszczególnych zadań zawartych w niniejszym planie należy do odpowiednich komórek organizacyjnych Śląskiego Oddziału Straży Granicznej oraz do zespołu koordynatorów do spraw zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w Śląskim Oddziale Straży Granicznej z siedzibą w Raciborzu.

Ponadto, w ramach monitorowania realizacji planowanych zadań, zespół koordynatorów do spraw zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami będzie każdego roku przygotowywał roczne sprawozdanie z działań wykonanych w trakcie roku kalendarzowego wynikających z planu działania, jak również ewentualnych dodatkowo podjętych działań i przedstawiać je będzie do zatwierdzenia Komendantowi Śląskiego Oddziału Straży Granicznej.

Zgodnie z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U.2024.1411 j.t.), Śląski Oddział Straży Granicznej z siedzibą w Raciborzu, jako podmiot publiczny, co 4 lata - najpóźniej do 31 marca danego roku będzie składał raport o stanie zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Przedmiotowy raport będzie przygotowywany przez zespół koordynatorów do spraw zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w naszym urzędzie i będzie poprzedzony analizą stanu zapewnienia dostępności przez Śląski Oddział Straży Granicznej w zakresie dostępności architektonicznej, cyfrowej i informacyjno – komunikacyjnej. Raport zostanie kolejno opublikowany na stronie BIP Śląskiego Oddziału Straży Granicznej z siedzibą w Raciborzu.

**KIEROWNIK
Służby Zdrowia
Śląskiego Oddziału Straży Granicznej
im. nadkom. Józefa Bocheńskiego
z siedzibą w Raciborzu**
mjr SG Grzegorz SMUGA

**Naczelnik Wydziału Organizacji i Promocji
Śląskiego Oddziału Straży Granicznej
im. nadkom. Józefa Bocheńskiego
z siedzibą w Raciborzu**
pplk SG Jacek Jacków

Wyk. J. Blicharczyk
Dnia 18 grudnia 2024 r.

**NACZELNIK
WYDZIAŁU ŁĄCZNOŚCI I INFORMATYKI
Śląskiego Oddziału Straży Granicznej
z siedzibą w Raciborzu**
pplk SG Wiesław KRZYWOŃ

**NACZELNIK
Wydziału Techniki i Zaopatrzenia
Śląskiego Oddziału Straży Granicznej
im. nadkom. Józefa Bocheńskiego z siedzibą w Raciborzu**
pplk SG Roman MUCHOROWSKI